ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1134
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 196
Ημερομ. Κατάθεσης: 7/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΈΡΝΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Θέμα: Η απόφαση ΣτΕ 615/2026 για την επιλογή 12 δικηγόρων του Ελληνικού Κτηματολογίου, η διαχείριση της υπόθεσης από τις διαδοχικές διοικήσεις και τα μέτρα συμμόρφωσης

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας «Το Παρόν» της 7ης Οκτωβρίου 2026, η υπ' αριθ. 615/2026 απόφαση του Γ΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας αφορά στη νομιμότητα της επιλογής δώδεκα δικηγόρων του ΝΠΔΔ «Ελληνικό Κτηματολόγιο», η οποία πραγματοποιήθηκε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που περιλαμβάνεται στο Πρακτικό 13/25.4.2018, θέμα 2, κατά τη μετάβαση από την πρώην ΕΚΧΑ Α.Ε. στον νέο φορέα.

Η επιλογή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του άρθρου 19 του ν. 4512/2018, το οποίο προέβλεπε ειδική διαδικασία και συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης των δικηγόρων της πρώην ΕΚΧΑ Α.Ε. Παράλληλα, το άρθρο 43 παρ. 2 του ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων) ρυθμίζει τη διαδικασία πρόσληψης δικηγόρων με έμμισθη εντολή σε φορείς του δημόσιου τομέα. Υπό το πρίσμα αυτό, ανακύπτει ζήτημα ως προς τη σχέση των δύο διατάξεων, την εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικαστικών εγγυήσεων και κριτηρίων επιλογής, καθώς και τις συνέπειες της σχετικής δικαστικής κρίσης.

Από το 2018 έως σήμερα μεσολάβησαν σημαντικές νομοθετικές και οργανωτικές μεταβολές. Με το άρθρο 77 του ν. 4685/2020 αυξήθηκαν οι προβλεπόμενες θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή και ρυθμίστηκε η υπηρεσιακή κατάσταση δικηγόρων της πρώην ΕΚΧΑ Α.Ε., ενώ με το άρθρο 370 του ν. 4700/2020 τροποποιήθηκαν ειδικότερες προϋποθέσεις επαναδιορισμού τους. Ακολούθως, με το άρθρο 18 παρ. 3 του ν. 4821/2021 συστάθηκαν δώδεκα θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, με ρητή παραπομπή στη διαδικασία του Κώδικα Δικηγόρων, ενώ με το άρθρο 133 του ν. 5003/2022 αναδιοργανώθηκαν οι νομικές υπηρεσίες του Ελληνικού Κτηματολογίου και προβλέφθηκαν σχετικές μεταφορές προσωπικού και αρμοδιοτήτων.

Επιπλέον, με το άρθρο 20 του ν. 5142/2024 προβλέφθηκε η δυνατότητα ανάθεσης σε υπηρετούντες δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής αρμοδιοτήτων νομικού ελέγχου εγγραπτέων πράξεων, έκδοσης αποφάσεων αποδοχής ή απόρριψης της καταχώρισής τους και εξάλειψης καταχωρίσεων, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Διευθυντή του Φορέα.

Παράλληλα, διακριτή δικαστική διαφορά σχετικά με την υπηρεσιακή μεταχείριση δικηγόρων της πρώην ΕΚΧΑ Α.Ε. οδήγησε στην έκδοση των αποφάσεων ΜΠρΑθ 70/2020 και ΕφΑθ 1395/2023, για τη δεύτερη από τις οποίες ο Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών ανακοίνωσε την επιβεβαίωση της προστασίας της σχέσης έμμισθης εντολής των ενδιαφερομένων. Οι αποφάσεις αυτές πρέπει να συνεκτιμηθούν κατά το μέρος που επηρεάζουν το

ισχύον υπηρεσιακό καθεστώς, χωρίς να συγχέονται με το αντικείμενο της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Η έκδοση της απόφασης ΣτΕ 615/2026 καθιστά αναγκαία την επίσημη αποσαφήνιση του περιεχομένου, της έκτασης και των συνεπειών της για την αρχική επιλογή, τη σημερινή υπηρεσιακή κατάσταση των ενδιαφερομένων και τις μεταγενέστερες αναθέσεις αρμοδιοτήτων. Ιδίως απαιτείται να εξεταστεί κατά πόσον οι μεταγενέστερες νομοθετικές ρυθμίσεις και οι ατομικές διοικητικές πράξεις θεμελιώνουν αυτοτελώς τις υφιστάμενες υπηρεσιακές σχέσεις και ποιες συγκεκριμένες ενέργειες επιβάλλει η δικαστική κρίση.

Η αύξηση των οργανικών θέσεων ή μια μεταγενέστερη οργανωτική μεταφορά δεν αρκούν, χωρίς έλεγχο των συγκεκριμένων νομικών τίτλων, για να αποδειχθεί ότι έχει θεραπευθεί οποιαδήποτε πλημμέλεια της αρχικής επιλογής. Αντίστοιχα, τυχόν ακύρωση της αρχικής διαδικασίας δεν συνεπάγεται αυτομάτως ακυρότητα όλων των μεταγενέστερων υπηρεσιακών σχέσεων, αποδοχών ή πράξεων στις οποίες συμμετείχαν οι ενδιαφερόμενοι.

Πέραν των ανωτέρω, ανακύπτουν σοβαρά ερωτήματα για τον τρόπο με τον οποίο οι διαδοχικές διοικήσεις διαχειρίστηκαν τη δικαστική εκκρεμότητα, την ενημέρωση που είχαν για την εξέλιξή της και τις αποφάσεις που έλαβαν στο μεταξύ για την υπηρεσιακή κατάσταση και την ανάθεση αρμοδιοτήτων στους ενδιαφερομένους.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η αποτύπωση των ενεργειών της σημερινής Γενικής Διεύθυνσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, ως προς την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου, τις ενέργειες για τον έλεγχο των υπηρεσιακών τίτλων, τη διαχείριση ενδεχόμενων νομικών κινδύνων και τις εισηγήσεις για μεταγενέστερες αναθέσεις αρμοδιοτήτων.

Εξίσου αναγκαίο είναι να διαπιστωθεί εάν ο χειρισμός της δικαστικής υπόθεσης και η προετοιμασία της συμμόρφωσης πραγματοποιήθηκαν με τις προβλεπόμενες εγγυήσεις αμεροληψίας, ιδίως ως προς την ενδεχόμενη συνδρομή συγκεκριμένων κωλυμάτων ή σύγκρουσης συμφερόντων των προσώπων που συμμετείχαν στον σχετικό χειρισμό.

Το ζήτημα δεν αφορά αποκλειστικά τις υπηρεσιακές σχέσεις συγκεκριμένων δικηγόρων. Συνδέεται με τη νόμιμη λειτουργία του Ελληνικού Κτηματολογίου και την ασφάλεια των συναλλαγών των πολιτών, ιδίως όπου έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες νομικού ελέγχου και έκδοσης αποφάσεων επί αιτήσεων καταχώρισης εγγραπτέων πράξεων.

Επειδή η Διοίκηση υποχρεούται να συμμορφώνεται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την εκτέλεσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος και το άρθρο 22 παρ. 1 του ν. 5326/2026,

Επειδή η διαφάνεια, η αξιοκρατία και η αμεροληψία αποτελούν ουσιώδεις προϋποθέσεις της νόμιμης λειτουργίας του Ελληνικού Κτηματολογίου,

Επειδή οι μεταγενέστερες νομοθετικές και οργανωτικές μεταβολές δεν απαλλάσσουν τη διοίκηση από την υποχρέωση εξέτασης των συγκεκριμένων υπηρεσιακών τίτλων και διοικητικών πράξεων υπό το πρίσμα της δικαστικής απόφασης,

Επειδή η σημερινή διοίκηση και η εποπτεύουσα πολιτική ηγεσία οφείλουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να μεριμνήσουν για την πλήρη και νόμιμη συμμόρφωση, την προστασία των δικαιωμάτων όλων των ενδιαφερομένων και την απρόσκοπτη λειτουργία των υπηρεσιών,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιο είναι το ακριβές διατακτικό και ποιοι οι λόγοι της υπ' αριθ. 615/2026 απόφασης του Γ΄ Τμήματος του ΣτΕ, ιδίως ως προς τη νομιμότητα της διαδικασίας και των κριτηρίων επιλογής των δώδεκα δικηγόρων, υπό το ειδικό πλαίσιο του άρθρου 19 παρ. 3 του ν. 4512/2018 και τις εφαρμοστέες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων; Ποια είναι η έκταση της τυχόν ακύρωσης, πότε δημοσιεύθηκε και πότε περιήλθε επισήμως σε γνώση του Υπουργείου και των αρμόδιων οργάνων του Ελληνικού Κτηματολογίου; Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί έκτοτε και ποια διαδικασία απαιτείται να ακολουθηθεί για τη συμμόρφωση;

2. Ποια είναι σήμερα η υπηρεσιακή κατάσταση καθενός από τους δώδεκα αρχικά επιλεγέντες δικηγόρους και με ποιες συγκεκριμένες διατάξεις, ατομικές πράξεις ή συμβάσεις θεμελιώνεται; Ποιοι απέκτησαν μετά το 2018 νέο και αυτοτελή υπηρεσιακό τίτλο, ποιοι κατέχουν θέσεις ευθύνης και σε ποιους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες νομικού ελέγχου, έκδοσης αποφάσεων καταχώρισης ή εξάλειψης καταχωρίσεων, ιδίως κατ' εφαρμογή των ν. 5003/2022 και 5142/2024; Έχει εξεταστεί εάν και σε ποια έκταση οι συγκεκριμένοι τίτλοι και αναθέσεις επηρεάζονται από τη δικαστική κρίση και ποια μέτρα λαμβάνονται για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της ασφάλειας των συναλλαγών;

3. Πότε και με ποιον τρόπο ενημερώθηκαν οι διαδοχικές διοικήσεις του Ελληνικού Κτηματολογίου για τη δικαστική αμφισβήτηση της επιλογής των δώδεκα δικηγόρων και ποιες σχετικές ενημερώσεις, γνωμοδοτήσεις και εισηγήσεις διαβιβάστηκαν στην εκάστοτε εποπτεύουσα αρχή; Ειδικότερα, ποιες ενέργειες πραγματοποίησε η σημερινή Γενική Διευθύντρια, από την ανάληψη των καθηκόντων της, για την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου, τον έλεγχο των υπηρεσιακών τίτλων και την αξιολόγηση των ενδεχόμενων νομικών συνεπειών της υπόθεσης, καθώς και ποιες αναθέσεις αρμοδιοτήτων εισηγήθηκε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της; Ποια υπηρεσιακά στελέχη, όργανα ή εξωτερικοί πληρεξούσιοι δικηγόροι ανέλαβαν τον χειρισμό της υπόθεσης και την προετοιμασία της συμμόρφωσης, και εξετάστηκε εάν συνέτρεχαν συγκεκριμένα κωλύματα ή περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που επέβαλλαν αποχή ή διαφορετική ανάθεση του χειρισμού;

4. Ποιες συγκεκριμένες πράξεις και ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί ή προγραμματιστεί για τη συμμόρφωση προς τη ΣτΕ 615/2026, ποια όργανα είναι αρμόδια για την υλοποίησή τους και με ποιο χρονοδιάγραμμα; Έχει διενεργηθεί τεκμηριωμένη νομική αξιολόγηση των συνεπειών της απόφασης για τους υφιστάμενους υπηρεσιακούς τίτλους, τις μεταγενέστερες αναθέσεις αρμοδιοτήτων, την ασφάλεια των συναλλαγών και τυχόν οικονομικές υποχρεώσεις του Φορέα; Προτίθεται το Υπουργείο να ζητήσει στοχευμένο διοικητικό έλεγχο της διαχείρισης της δικαστικής εκκρεμότητας και των μεταγενέστερων υπηρεσιακών πράξεων, ώστε να διασφαλιστούν η πλήρης συμμόρφωση, η νόμιμη λειτουργία των υπηρεσιών και τα δικαιώματα όλων των ενδιαφερομένων; Έχει κινηθεί διαδικασία ελέγχου της συμμόρφωσης προς τη συγκεκριμένη δικαστική απόφαση ενώπιον του αρμόδιου συμβουλίου συμμόρφωσης και, εφόσον ναι, σε ποιο στάδιο βρίσκεται και ποιες ενέργειες έχει πραγματοποιήσει ο Φορέας;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλείται ο κ. Υπουργός να καταθέσει στη Βουλή, κατά λόγο αρμοδιότητας, τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Το πλήρες κείμενο της απόφασης ΣτΕ 615/2026 και τα διαθέσιμα αποδεικτικά επίδοσης, παραλαβής και υπηρεσιακής διαβίβασής της, καθώς και το Πρακτικό 13/25.4.2018, θέμα 2, του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Κτηματολογίου, μαζί με τις σχετικές εισηγήσεις, τα πρακτικά των συνεντεύξεων και της αξιολόγησης, τη βαθμολογία ανά κριτήριο, τους πίνακες κατάταξης και τα λοιπά έγγραφα του διοικητικού φακέλου της επίμαχης επιλογής, εφόσον έχουν συνταχθεί ή τηρούνται.

2. Τις ατομικές πράξεις, συμβάσεις και λοιπά υφιστάμενα υπηρεσιακά έγγραφα από τα οποία προκύπτουν η αρχική και η μεταγενέστερη υπηρεσιακή κατάσταση των δώδεκα δικηγόρων και οι τοποθετήσεις τους σε θέσεις ευθύνης, καθώς και τις αποφάσεις ανάθεσης αρμοδιοτήτων νομικού ελέγχου, έκδοσης αποφάσεων καταχώρισης ή εξάλειψης καταχωρίσεων, μαζί με τις αντίστοιχες εισηγήσεις, με αναφορά στη διάταξη βάσει της οποίας εκδόθηκε κάθε πράξη και στο αρμόδιο εισηγητικό και αποφασίζον όργανο.

3. Τα έγγραφα ενημέρωσης των διαδοχικών διοικήσεων του Ελληνικού Κτηματολογίου σχετικά με τη δικαστική αμφισβήτηση της επιλογής των δώδεκα δικηγόρων, την τυχόν σχετική αλληλογραφία του Φορέα με την εκάστοτε εποπτεύουσα αρχή, τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου, τις υπηρεσιακές εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις, τις εντολές ανάθεσης του νομικού χειρισμού σε υπηρεσιακά στελέχη ή εξωτερικούς πληρεξούσιους δικηγόρους, τις σχετικές εισηγήσεις της σημερινής Γενικής Διεύθυνσης, καθώς και τυχόν έγγραφα εξέτασης κωλυμάτων, δηλώσεις αποχής ή αποφάσεις ανάθεσης του χειρισμού σε άλλα αρμόδια πρόσωπα ή όργανα, για το χρονικό διάστημα από το 2018 έως σήμερα.

4. Τις αποφάσεις, εισηγήσεις, γνωμοδοτήσεις και λοιπά υφιστάμενα έγγραφα σχετικά με τη συμμόρφωση προς τη ΣτΕ 615/2026, συμπεριλαμβανομένων

τυχόν πράξεων επανεξέτασης της αρχικής επιλογής, ελέγχου των υπηρεσιακών τίτλων και των μεταγενέστερων αναθέσεων αρμοδιοτήτων, καθώς και τυχόν σχεδίου συμμόρφωσης, εκτιμήσεων νομικού ή οικονομικού κινδύνου και αποφάσεων διενέργειας διοικητικού ή άλλου αρμόδιου ελέγχου.

Η κατάθεση των εγγράφων να πραγματοποιηθεί με τις αναγκαίες, ειδικά αιτιολογημένες απαλείψεις προστατευόμενων προσωπικών δεδομένων. Σε περίπτωση μη κατάθεσης συγκεκριμένου εγγράφου, να προσδιοριστούν το έγγραφο και η ειδική νομική βάση του περιορισμού, καθώς και η δυνατότητα μερικής χορήγησης ή ενημέρωσης μέσω προβλεπόμενης κοινοβουλευτικής διαδικασίας.

Αθήνα, 07/11/2026

Έλενα Γ. Καραγεωργοπούλου

Ανεξάρτητη Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής